

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om værnepligt.

(Lovforslaget (nr. 81) findes i tillæg A. sp. 1669, fremsættelsen i tidenden sp. 1071).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Finn Christensen: Formålet med dette lovforslag er, som det også fremgår af bemærkningerne, at åbne mulighed for et samarbejde mellem det planlagte centrale personregister og de værnepligtsadministrerende myndigheder.

Tinget har for nylig behandlet lovgivningen om det centrale personregister, og en af opgaverne for dette er bl. a. at videregive folkeregisterdata til andre offentlige myndigheder. Det er kun en naturlig konsekvens heraf, at man nu fra indenrigsministeriets side foreslår de her påtænkte ændringer i værnepligtsloven for dermed at kunne få fuldt udbytte af den rationalisering af personregistreringen, som nu sker.

Ifølge den nuværende lovgivning påhviler der folkeregistrene et stort arbejde med én gang om året at udskille de nye årgange af værnepligtige plus den løbende ajourføring af adresseforandringer, navneforandringer o. lign. Alle disse oplysninger skal ifølge lovforslaget for fremtiden udarbejdes maskinelt, og på mit partis vegne skal jeg give tilslutning til de principper om en forenkling og rationalisering, som dette lovforslag er udtryk for.

I forbindelse med den foreslåede ændring af værnepligtsloven foreslås det, at begrebet „lægdssrulle“ tages ud af loven. Betegnelsen har i mange år været uhensigtsmæssig. Ved fjernelsen af betegnelsen lægdssrulle tager vi afsked med et begreb, som unge mænd her i landet har stiftet bekendtskab med siden stavnsbåndets løsning i 1788, ja, endog endnu længere tilbage i tiden.

Foruden at være en bondereform var stavnsbåndsløsningen også en reorganisering af udskrivningsvæsenet her i landet, og ordet „lægd“ betyder oprindeligt en sammenlutning af personer eller ejendomme med et vist formål for øje. En lægd var således en sammenlægning af et antal ejendomme, der tilsammen skulle stille 1 soldat. I 1788 ændredes imidlertid ordets betydning, idet

læggerne herefter ikke mere svarede til et bestemt jordareal. Allerede så langt tilbage som i 1788 begynder begrebet lægdssrulle at ændre karakter og betydning, men først nu i 1968 foreslås det taget ud af lovgivningen. Man kan i denne forbindelse give sig til at reflektere over, hvor mange begreber af lignende karakter, som daterer sig flere hundrede år tilbage, der stadig væk findes i lovgivningen, selv om de har mistet deres oprindelige betydning.

De økonomiske konsekvenser samt detaljerne i lovforslaget foreslår jeg drøftet i et udvalg, og idet jeg tilsiger forslaget en positiv behandling på mit partis vegne, vil jeg blot lige sige til indenrigsministeren, at han giver sig nu med dette forslag ud på data-maskinernes ledningsbestrøede vej, og jeg håber, at han ikke vil blive indviklet slet så meget i ledningerne, som det indtil nu er lykkedes for hans kollega i regeringen, finansministeren, i hans omgang med de samme maskiner.

Adam Møller: Overalt i samfundet, såvel inden for det private erhvervsliv som inden for den offentlige administration, drager vi efterhånden nytte af den service, der kan gives igennem elektronisk databehandling, og som det vil være det høje ting bekendt, er det jo tanken, at man engang i foråret skal indføre det centrale personregister. Når dette personregister bliver etableret, vil der også være mulighed for en rationalisering af den værnepligtsadministration, som hidtil har været ordnet på en anden måde, til dels med betegnelser med meget gammel hævd, således som den foregående ordfører var inde på, men i øvrigt med hensyn til de midler, man dengang havde, i og for sig ganske rationelt. Nu får vi altså muligheder for at gøre det på en endnu nemmere måde.

Det er et godt initiativ, der er taget for at samordne værnepligtsadministrationen med den administration, der i øvrigt finder sted af befolkningen igennem det centrale personregister, og jeg kan da også på det konservative folkepartis vegne tilsige en meget velvillig behandling af lovforslaget. Det vil jo først og fremmest indebære besparelser på det kommunale område, hvor den administration, som hidtil har påhvilet de kommunale folkeregistre over for de